

2020 - 2025

Gyál Város Önkormányzatának Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója

Készítették :

Kertvárosi Szociális Központ
Dócziné Pallagi Ágnes intézményvezető

Gyáli Polgármesteri Hivatal
Jogi és Intézményfelügyeleti Iroda
Pap Krisztina irodavezető, aljegyző

Igazgatási Iroda
Berta-Tóth Beáta irodavezető

Tartalom

Bevezetés.....	2
1.1. A koncepció jogszabályi alapja:	2
1.2. A koncepció célja:	2
1.3. A koncepció feladata	3
1.4. A koncepció tartalmi elemei.....	3
Helyzetelemzés.....	4
2.1. Gyál város	4
2.2. Ócsa Város	6
2.3 Alsónémedi Nagyközség	7
2.4. Bugyi Nagyközség	8
2.5. Szociális ellátórendszer a településeken	9
2.5.1 Pénzbeli és természetbeni ellátások Gyál településen	10
Kertváros Szociális Központ által nyújtott szolgáltatások a kistérség területén	15
Intézmény bemutatása.....	15
1. Alapítás	15
2. Alaptevékenység, illetékességi terület	15
3. Tevékenységi kör	16
4. Szolgáltatásaink igénybevétele 2019. évben.....	20
5. Swot-analízis, a szociális szolgáltatások jövője.....	24
Az ellátórendszer finanszírozása és költségei	25
Kertváros Önkormányzati Társulás középtávú szociális szolgáltatásfejlesztési terve.....	28

Bevezetés

A szolgáltatástervezési koncepció – mint egy tervezési folyamat első eleme – olyan alapdokumentum, amely az önkormányzatok szociális szolgáltatásai stratégiájának, operatív tervezésének és az operatív tervekből származtatott fejlesztési projektjei alapját kell, hogy képezze. Olyan dokumentum, amely a feladatok, fejlesztési irányok különféle szintekre történő lebontása révén a szociális szolgáltatások, az azokat körülvevő szűkebb és tágabb környezet különféle viszonylataiban folyamatosan működőképesnek kell lennie.

A tervezési folyamat egyes elemeinek tömör tartalma, vagy inkább fogalom-meghatározása a következők szerint közelíthető meg:

1.1. A koncepció jogszabályi alapja

Kertváros Szociális Központ a „Kertváros” Önkormányzati Társulás felkérésére eleget tesz a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (3) bekezdésében foglalt kötelezettségének, mely alapján „a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében - jogszabályban meghatározottak szerint - szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el”.

A koncepció a helyzetelemzés megállapításaiból kiindulva a következő évekre vonatkozóan rögzíti azokat az irányokat, elveket és intézkedéseket, amelyek biztosítják a társulási szociális ellátórendszer fenntarthatóságát és kiszámíthatóságát.

1.2. A koncepció célja

Magyarország Alaptörvényének XIX. cikke alapján: *„(1) Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegyesség, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.*

(2) Magyarország a szociális biztonságot az (1) bekezdés szerinti és más rászorulóknak esetében a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg.

(3) Törvény a szociális intézkedések jellegét és mértékét a szociális intézkedést igénybe vevő személynek a közösség számára hasznos tevékenységéhez igazodóan is megállapíthatja.”

A szociális szolgáltatástervezési koncepció ennek megfelelően a helyi szociális biztonság megteremtésében, a szociális szolgáltatások elérésének érdekében nyújt segítséget az ellátásra szorulóknak részére annak érdekében, hogy a különböző szolgáltatások fejlesztése, a szükséges tárgyi, személyi feltételek biztosítása, a szakmai feladatok ellátása és teljesítése átgondolt, megalapozott stratégiára épüljön.

A fentiek alapján a főbb tartalmi irányok a következők:

- Meghatározni a szociális szolgáltatások biztosításának, fejlesztésének alapelveit, irányait, céljait, amelyekkel közösen orientálhatóak a szociális szolgáltatások fejlesztésének további szereplői.
- Részletezni azokat a konkrét célkitűzéseket, amelyeket a szociális szolgáltatások biztosítása során a társulási önkormányzatok érvényesíteni kívánnak. A döntéshozók részére készüljön egy olyan alapdokumentum, amely átfogó képet nyújt a település ellátási kötelezettségének helyzetéről, a szociális szükségletekről és a rendelkezésre álló lehetőségekről, a szolgáltatások

fejlesztésének irányairól és a feladatokról az önkormányzat szabályozási hatáskörében, az ellátási kötelezettség szintjén és intézményi szinten.

- Elősegíteni az Szt.-ben meghatározott kötelező, illetve új típusú intézmények létesítését, megszüntetni azokat a hiányokat, melyet a szociális szolgáltató rendszer a településen jelenleg kezelni nem képes. A koncepció végső célja, hogy a településeken a szociális szolgáltatásoknak egy olyan rendszere jöjjön létre, amely minőségi és egyben differenciált, ahol a szolgáltatások középpontjában az egyén áll, és amely összehangoltan, koordináltan működik teljes mértékben lefedve a szociális szükségleteket.

1.3. A koncepció feladata

A szolgáltatások szervezésénél és tervezésénél figyelembe kell venni a településeken élők szükségleteit, illetve az adott településeknek milyen hagyományai és intézményei vannak. Az intézmények típusa meghatározza a feladatok és az ellátottak körét is. A hatékony működés érdekében időről időre azonban felül kell vizsgálni a célokat, az elérési utakat és kereteket, a struktúrát és az intézményben dolgozók közötti feladatmegosztást. Hatékonyan akkor működik egy intézmény, ha a legjobban használja fel erőforrásait, hogy a legjobb szolgáltatást nyújtsa, hogy magas szintű szakmai munkát végezzen, a munkavállalók belső igényévé váljon az állandó fejlődés és egymás munkájának segítése.

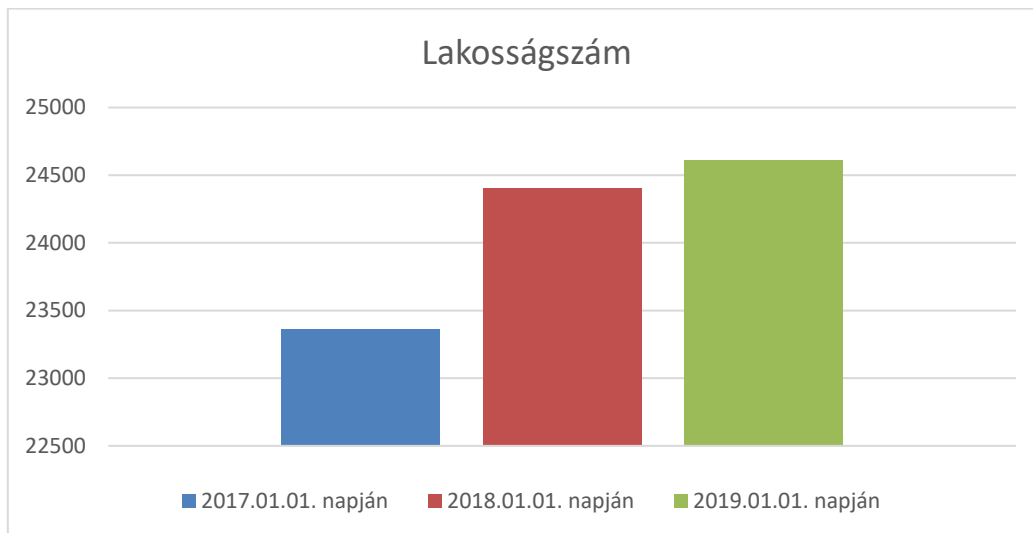
1.4. A koncepció tartalmi elemei

A koncepció tartalmát a társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja. A koncepció tartalmazza a lakosság szám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket, az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, fejlesztési feladatokat, az esetleges együttműködés kereteit, a speciális ellátási formák biztosításának szükségességét.

Helyzetelemzés

2.1. Gyál város

Gyál városa egy több mint 23 ezer lakosú kisváros, mely Budapest főváros XVIII., kerületével határos. A település az M0 és M5 autópályák csomópontjában található, az M5 pályáról lehet kényelmesen lehajtani a településre. A fővárosi közlekedési vállalat a közelség miatt 4 buszjáratot kapcsolja össze a települést a fővárossal, ezen felül két vasútállomás is gondoskodik a könnyebb közlekedésről.

Forrás: saját szerkesztés

2017. – 2019. évi időszakban a város lakossága évről évre folyamatosan növekszik, mely függ a természetes szaporulat mértékétől és a településre költözők számától.

A helyi ellátórendszer iránti igényeket befolyásolja a lakosság korcsoport szerinti alakulása. A következő diagram azt mutatja, hogyan oszlik meg a lakosság összetétele korcsoportok szerint és mely korcsoport domináns a településen.

Forrás: saját szerkesztés

A lakosság korösszetételét illetően jelentős mértékben növekedett a 65 év feletti állandó lakosok száma, de a 0-14 éves korú állandó lakosok száma kismértékben növekvő tendenciát mutat.

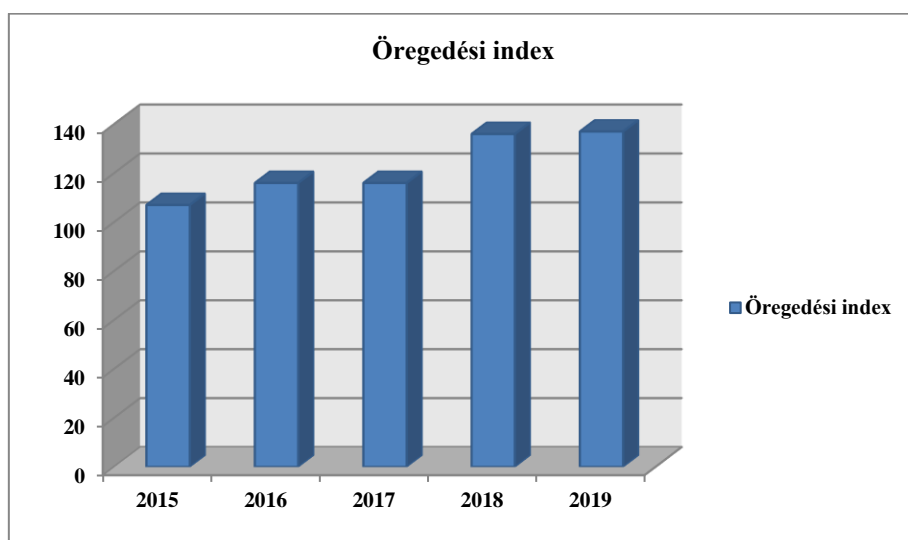
A tanköteles korosztály száma jelentősen nem változott. A születéskor várható élettartam meghosszabbodása az egyik legnagyobb kihívást jelenti az egyes ellátó rendszerek számára. Az idős emberek száma és aránya kihatással van a helyi idősellátás rendszerére is. A korosztályn belül kiemelt

célcsoport az egyedül élő idősök. A magányosságuk miatt fokozottabb odafigyelést és törődést igényelnek, és emiatt eltérőek lehetnek a szükségleteik.

ELŐRELÁTHATÓ DEMOGRÁFIAI VÁLTOZÁSOK

A szociális ellátórendszer tervezésekor kétségkívül reagálnunk kell az előttünk álló négy-öt évben a demográfiai változások következményeire. Nem lehet elmenni amellett a tény mellett, hogy Magyarország népessége az 1980-as évek óta folyamatosan csökken, és korösszetétele jelentősen változik. A Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) Népeségtudományi Kutatóintézetének számításai szerint jelenleg a gyermekek (0-14 évesek) aránya 14 százalék, ez az arány 2060-ra 12-14 százalék körül alakul majd. A középkorosztály (15-62 évesek) aránya a jelenlegi 69 százalékról 54-55 százalékra csökken, míg az idősök (62 év feletiek) aránya a jelenlegi 17 százalékról kétszeresére, 34 százalékra fog emelkedni.¹ Ismertetett tendenciákra reagálva fokozott figyelemmel kell lennünk az idősödő társadalom által támasztott kihívásokra.

A gyáli demográfiai adatok – hasonlóan az országos adatokhoz – is azt támasztják alá, hogy a korösszetétel jelentősen változik. A 2015-2019 közötti időszakban a 62 év feletiek száma 4 300 főről 4 800 főre nőtt. Ez 11 százalékos emelkedés öt év alatt, mindeközben az eltartott népesség (15-62 év közöttiek) aránya csak 3,6 százalékkal nőtt. Az öregedési index 2015 és 2019 között 107 főről 121 főre emelkedett.

Forrás: saját szerkesztés

A diagram azt mutatja, hogy amíg 2015-ben 100 kiskorú (0-14 éves korú) gyáli gyermekre 107 fő idős (62 év feletti) személy jutott, addig 2019-ben már 121 fő. Országos összehasonlításban elmondható, hogy az mindenképpen öröndetes, hogy ez a (gyáli) szám az országos közel 133 főhöz² képest lényegesen alacsonyabb.

Az idősekre vonatkozó eltartotti ráta a 2015-ös 26 főről 2019-re 27 főre emelkedett: ez azt jelenti, hogy 100 fő aktív korú gyálinak 27 fő időskorúról kell gondoskodnia. A kiskorúakra vonatkozó eltartotti ráta a 2015-ös 24 főről 2019-re 23 főre esett vissza, vagyis 100 fő aktív korú gyáli felnőtt 23 fő kiskorúról gondoskodik. Az összesített eltartotti ráta (27 fő idős+23 fő kiskorú) 50 fő.

Fenti számok jól tükrözik, hogy helyes lehet az elgondolásunk, hogy az idősök ellátásával, a róluk való gondoskodással kiemelten kell foglalkoznunk az előttünk álló időszakban.

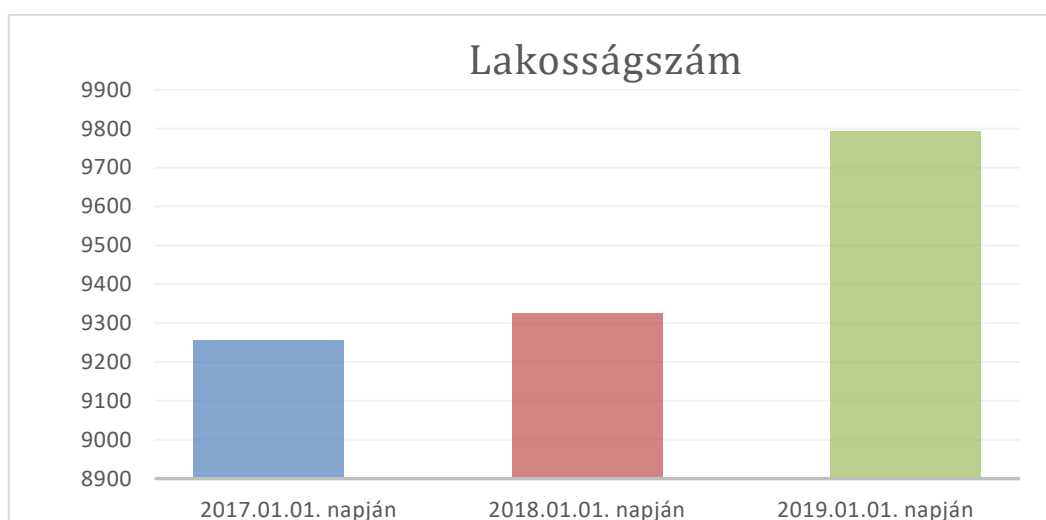
¹ Földházi Erzsébet: Magyarország népességének várható alakulása 2060-ra in: Korfa – Népesedési Hírlevél 2013/4.szám, 265-266.o. (olvasható: <https://demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/korfa/issue/view/282> letöltés dátuma: 2020. február 23.)

² https://www.ksh.hu/thm/2/indi2_1_2.html (letöltés dátuma: 2020. február 23.)

2.2. Ócsa Város

Ócsa a Duna-Tisza köze északnyugati részén, Pest megyében fekszik. Területe 81,64 km² népessége meghaladja a 9 ezer főt.

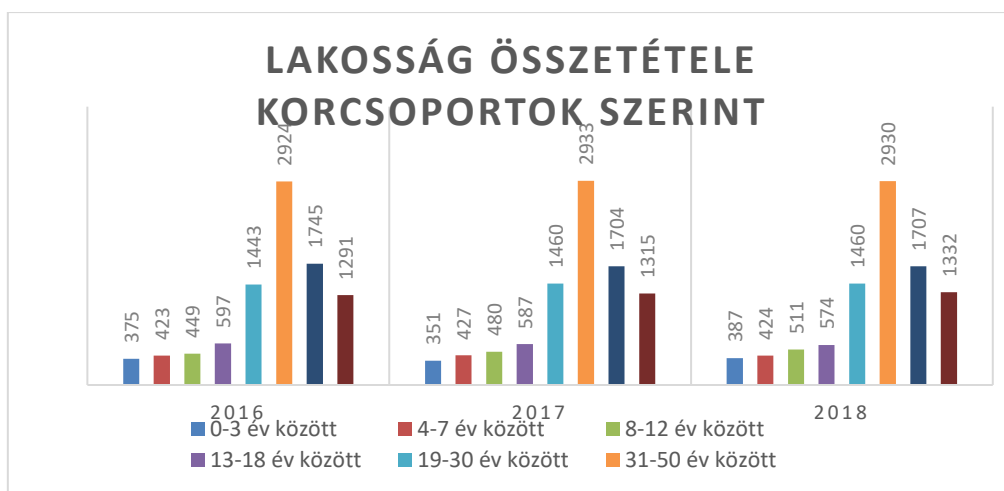
A településhez két külterület is tartozik, Alsópakony és Felsőbabád, melyek megközelíthetősége nehezített – az ott lakók főleg iskolabusszal tudnak bejárni a városba, de a napi szinten működő járatok számának emelésével a közlekedés feltételei az elmúlt időszakban javultak. Infrastrukturális szempontból e területek elmaradtak a belterülethez képest. Az alsópakonyi, ismertebb nevén, az Ócsai Lakóparkban a korábban bajba jutott devizahitelesek számára 2013-ban 80 új lakás építése fejeződött be. A Nemzeti Eszközkezelő Zrt. 2015. év végére feltöltötte a lakásokat, második körben már szociálisan rászorult családokkal, Ócsa és az ország más területeiről. 2015. év végén a közösség-szervezéssel megbízott Magyar Máltai Szeretetszolgálat befejezi tevékenységét a lakóparkban.

Forrás: saját szerkesztés

2019. év elejére a lakosság szám jelentős mértékben megnőtt az előző stagnáló és kis mértékben növekvő lakosság számhoz képest.

A helyi ellátórendszer iránti igényeket befolyásolja a lakosság korcsoport szerinti alakulása. A következő diagram azt mutatja, hogyan oszlik meg a lakosság összetétele korcsoportok szerint és mely korcsoport domináns a településen.

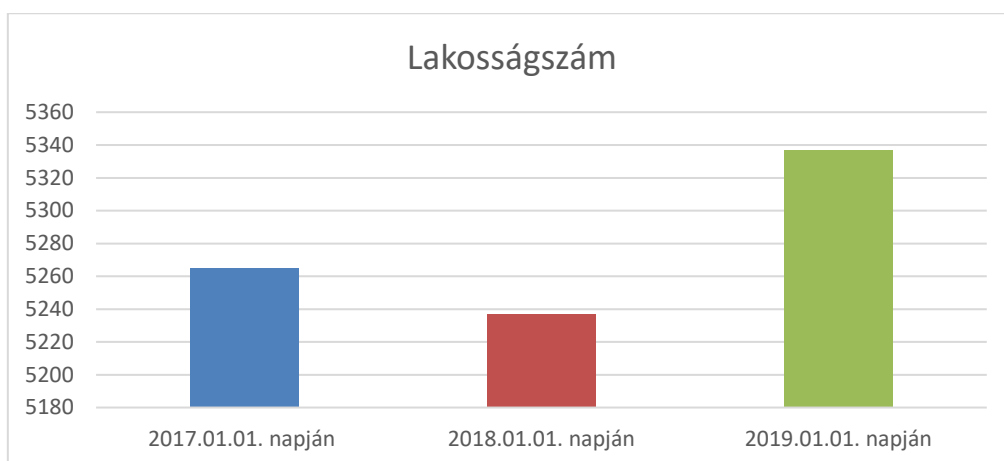

Forrás: saját szerkesztés

A településen a legnagyobb számban az aktív korúak vannak. Az összes korcsoport stagnál, minimálisan növekszik vagy éppen minimálisan csökken évről évre.

2.3 Alsónémedi Nagyközség

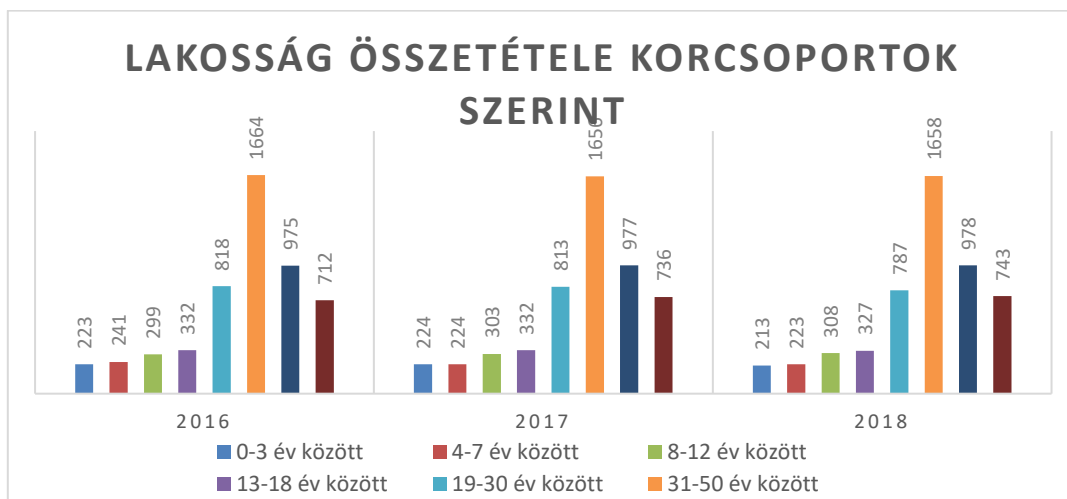
A település teljes közigazgatási területe 49,07 km². A foglalkoztatottak arányát tekintve az aktív korú népességen belül az 50-55 %-os sávba esik. Kedvező, hogy a munkanélküliek aránya a gazdaságilag aktív népesség közül igen csekély, 3 % alatt van. Az összes foglalkoztatott között a mezőgazdaságban foglalkoztatottak száma igen nagyarányú. A 100 foglalkoztatottra jutó eltartottak száma 60-75 fő közé esik.

Forrás: saját szerkesztés

2018. év eleji lakosság szám csökkenéshez képest 2019. év elején jelentős mértékben megnőtt a lakosság száma.

A helyi ellátórendszer iránti igényeket befolyásolja a lakosság korcsoport szerinti alakulása. A következő diagram azt mutatja, hogyan oszlik meg a lakosság összetétele korcsoportok szerint és mely korcsoport domináns a településen.

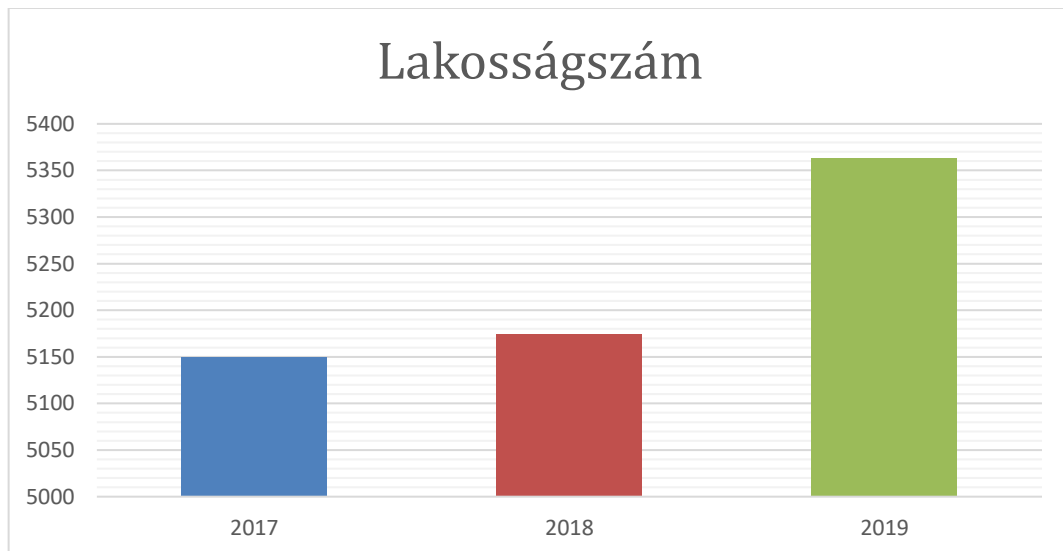

Forrás: saját szerkesztés

A településen az aktív korúak vannak többségben jelen, míg hozzájuk képest a kisgyermek és az idősek száma minimális. Az évek folyamán szembeötlő csökkenés vagy növekedés nem volt tapasztalható egyik korcsoportban sem.

2.4. Bugyi Nagyközség

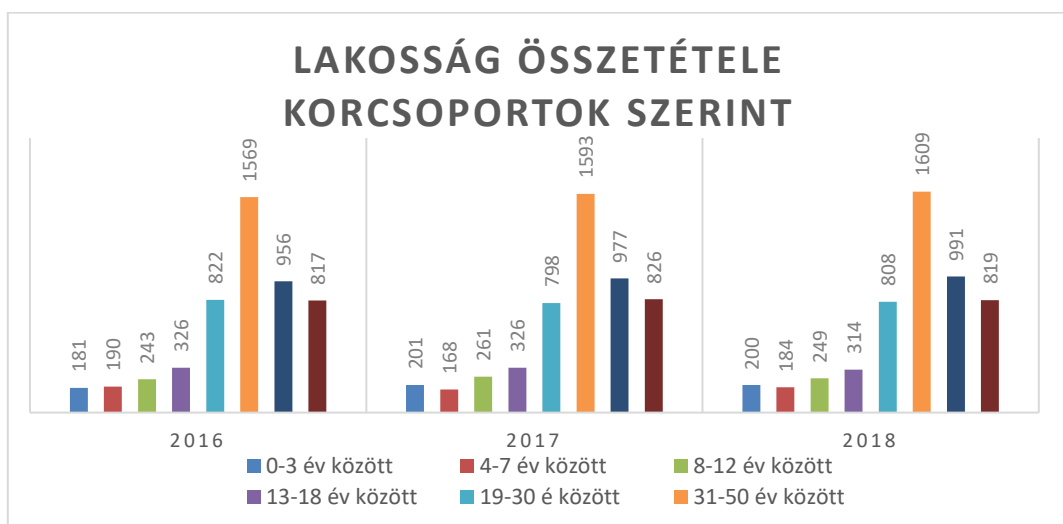
Az országos főútvonalak és vasutak által nem érintett, 115.6 km² területű, 5.000 feletti lakosú nagyközség Budapesttől déli irányban mintegy 30 km-re az Ócsa - Kiskunlacháza és a Taksony - Dabas - Kunpeszér közötti utak kereszteződésében alakult ki. Északról dél felé, mintegy 25 km hosszú, 2-8 km széles sávban elnyúló területen fekszik. Nagy kiterjedését az magyarázza, hogy a település több középkori falu (Bugyi, Vány, Ráda, Ürbő) és mára elenyészett nevű birtok területét olvasztja magába.

Forrás: saját szerkesztés

2019. év eleje Bugyi Nagyközségben is a többi településhez hasonlóan nagyobb mértékű lakosságszám növekedést eredményezett az előzőekhez képest.

A helyi ellátórendszer iránti igényeket befolyásolja a lakosság korcsoport szerinti alakulása. A következő diagramm azt mutatja, hogyan oszlik meg a lakosság összetétele korcsoportok szerint és mely korcsoport domináns a településen.

Forrás: saját szerkesztés

Bugyi településen is az aktív korúak vannak domináns többségben, azonban szembeötlő, hogy jóval nagyobb mértékben élnek a Nagyközségben 51 év feletti mint 18 éven aluliak. A fentiek alapján elmondható, hogy a település folyamatosan előregedik.

2.5. Szociális ellátórendszer a településeken

A segélyezési rendszer 2015. március 1-jei átalakításával összefüggésben az állam és az önkormányzatok közötti feladatmegosztás a szociális ellátások biztosítása területén átalakult.

A jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása a járási hivatal hatáskörébe került, valamint a fenti időponttól nem állapítható meg lakásfenntartási támogatás és méltányossági közgyógyellátás, az önkormányzati segílyt pedig felváltotta a települési támogatás.

Fentiek alapján az aktív korúak ellátására, közgyógyellátásra és önkormányzati segílyre vonatkozó rendelkezéseket ki kellett emelni a helyi rendeletekből.

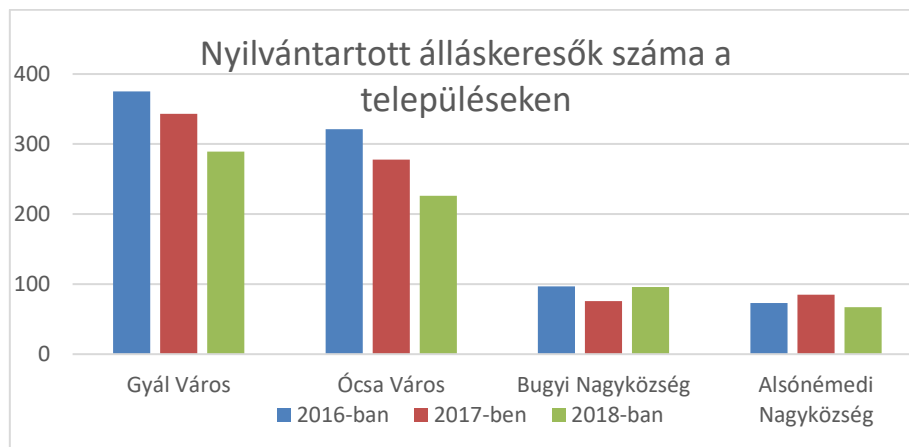
A települési támogatások keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre (rendkívüli helyzet, lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások) nyújthatnak támogatást.

Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 45.§-a által szabott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

A rendkívüli települési támogatásra vonatkozó szabályok megegyeznek az eddigi önkormányzati segílyre vonatkozó rendelkezésekkel.

Az önkormányzatok megalkották a pénzbeli és természetben nyújtható szociális, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, valamint egyes kapcsolódó rendeletek módosítását, mely tartalmazza a lakhatási támogatás elnevezésű ellátási formát, melyet a megszűnő lakásfenntartási támogatás helyett vezettek be.

Forrás: saját szerkesztés

A fenti diagram alapján megállapítható, hogy Gyál és Ócsa városokban az álláskeresők száma folyamatosan csökken feltehetően a főváros közelségéből és a településeken megjelenő egyéb munkalehetőségekből adódóan. Bugyi és Alsónémedi Nagyközség minimális eltérésekkel, de folyamatosan stagnál e tekintetben.

2.5.1 Pénzbeli és természetbeni ellátások Gyál településen

Gyál Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 1.§ (2) bekezdésében, 10.§-ában, 26.§-ában, 32.§ (3) bekezdésében, 45.§-ában, 92.§ (1) és (2) bekezdésében, 115.§ (3) bekezdésében, 132.§ (4) bekezdésében, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 29.§-ában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdés 8. és 8a. pontjában és 53.§-ában meghatározott feladatkörében eljárva megalkotta a **6/2015. (II.27.) számú önkormányzati rendeletét** (továbbiakban: szociális rendelet) a **pénzbeli és természetben nyújtható szociális, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról**.

Gyál Város Önkormányzatának Képviselő-testülete

- a szociális rendelet alapján:
 - **szociális tanulmányi ösztöndíjat,**
 - **beiskolázási segélyt,**
 - **lakhatási támogatást,**
 - **rendkívüli települési támogatást** nyújt, továbbá
- az Szt. alapján **rendkívüli települési támogatást** nyújt tekintet nélkül hatáskörére és illetékességére azon rászorulóknak, akinek élethelyzete a támogatás elmaradásával, életét, testi épségét veszélyezteti, továbbá gondoskodik azon elhunyt személy **közköltségen történő eltemettetéséről**, akinek nincs vagy nem lelhető fel eltemettetésre köteles hozzátartozója, vagy az eltemettetésre köteles személy a temetésről anyagi okok miatt nem képes gondoskodni.
- a Gyvt. alapján **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt** állapít meg és biztosítja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére az ingyenes **szünidei étkezést**. A helyi önkormányzati rendelet a települési önkormányzat által biztosított gyermekjóléti pénzbeli és természetbeni ellátások között nem nevesít külön ellátást, hanem a rendkívüli települési támogatás ellátotti körébe tartozóként értelmezi a gyermekeket (a veszélyeztetett, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket is ideértve).

A jegyző hatáskörébe utalt szociális és gyámügyi igazgatási hatósági feladatokat az Igazgatási Iroda, a szociális és köznevelési intézmények szakmai felügyeletét a Jogi és Intézményfelügyeleti Iroda látja el.

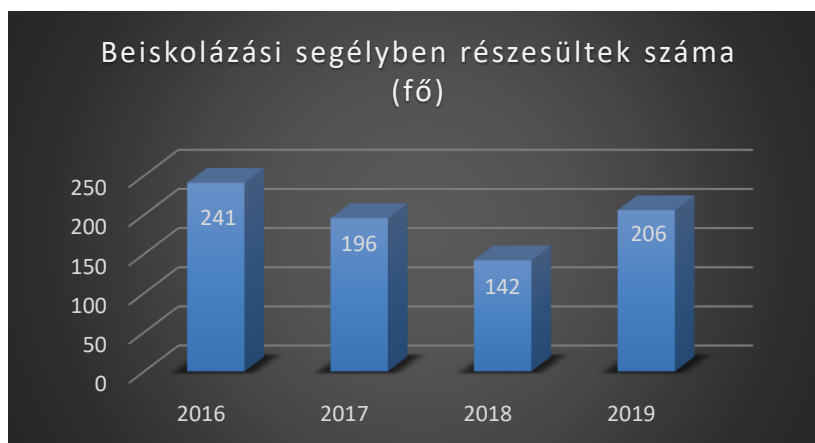
Támogatások bemutatása:

- **Szociális tanulmányi ösztöndíj** állapítható meg annak a 19. életévét be nem töltött alapközü vagy középfokú oktatási intézményben tanuló gyermeknek, valamint annak a 24. életévét be nem töltött állami fenntartású felsőoktatási intézményben nappali tagozaton - első diploma megszerzésére irányuló képzésben - tanuló fiatal felnőttnek, ha tanulmányi eredménye 4,5-es tanulmányi átlagot eléri, feltéve, hogy családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 150 %-át. Szociális tanulmányi ösztöndíj mértéke havi 5.000,-Ft.
2019. évben 350.000Ft összeget fordítottunk a jogosultak támogatására.

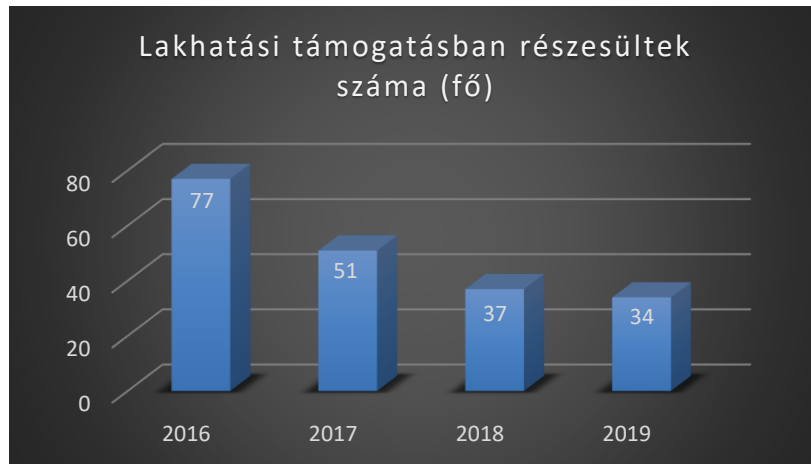
Forrás: saját szerkesztés

- Beiskolázási segély** állapítható meg 2020. áprilisától tanévenként egy alkalommal annak a gyermeknek, aki tanulmányait középfokú tanintézetben folytatja és családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 120%-át. A beiskolázási segély mértéke nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 120%-át, (jelenleg 8.000,-Ft összegű), s melyet természetbeni juttatásként, tanszer formájában nyújtunk.
 2019. évben, 1.648.000,-Ft összegben biztosítottunk 206 fő részére, 8.000,-Ft értékű tanszercsomagot.

Forrás: saját szerkesztés

- Lakhatási támogatás** formájában települési támogatás állapítható meg a szociálisan rászorult személyeknek az általuk lakott gyáli lakás rendszeres fenntartási költségeinek viseléséhez. Lakhatási támogatásra az a kérelmező jogosult, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 120%-át, egyedül élő esetén a 250%-át, feltéve, hogy a lakásfenntartás elismert költsége eléri vagy meghaladja a háztartás havi összjövedelmének 25%-át. A lakhatási támogatás mértéke havi 5.000,-Ft.
 2019. évben 34 háztartás lakhatási költségeit támogattuk összesen 1.576.000,-Ft összegben.

Forrás: saját szerkesztés

- **Rendkívüli települési támogatás** a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére. A támogatás csak akkor állapítható meg, ha az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át, egyedül élő személy, vagy gyermekét egyedül nevelő szülő esetében 150%-át. A éves keretösszege családtagonként 10.000.-Ft, egyedül élő esetén 20.000.-Ft. Elhunyt családtag eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásként megállapított rendkívüli támogatás összege 25.000.-Ft.

A jogosultság vizsgálatánál, a 2017-ben történt rendeletmódosítás óta a rendkívüli élethelyzetet igazolni szükséges, ezzel az addig szinte „alanyi jogú” támogatás a valóban rendkívüli élethelyzetbe került személyeknek és családoknak nyújtott támogatássá vált.

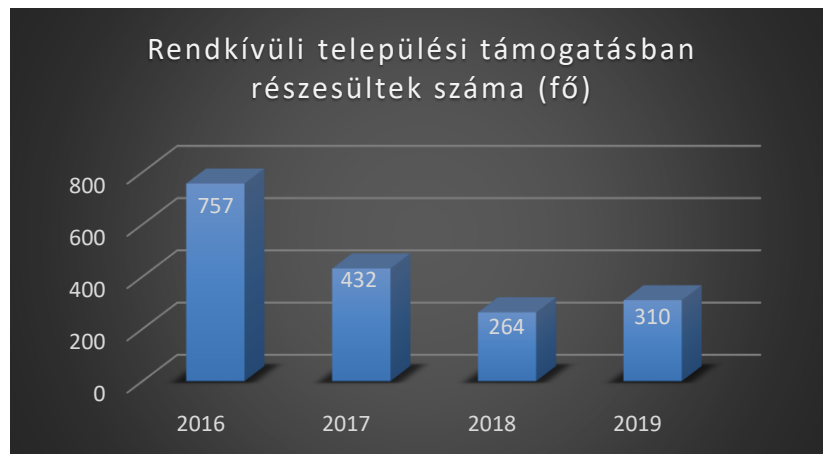
Rendkívüli élethelyzet különösen:

- lakhatás elvesztése,
- a család jövedelmi viszonyaiban hirtelen bekövetkezett, váratlan és jelentős jövedelem kiesés,
- váratlan baleset, betegség, családtag 5 napot meghaladó kórházi kezelése,
- a lakáshoz tartozó olyan felszerelés, berendezés meghibásodása, szolgáltatás megszűnése, amelynek hiánya a család életminőségét jelentősen csökkenti, a kiskorú gyermek megfelelő ellátását veszélyezteti,
- a családnak bűncselekmény következtében pénz nélkül maradása,
- a krízishelyzetben lévő állapotos nő terhessége megszakítása, várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítése,
- a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartása,
- elemi kár elhárítása,
- a gyermek családba való visszakerülése,
- az akut megbetegedésből eredő gyógyszeres szükséglet, mely a háziorvos által dokumentált és a gyógyszerár által kiállított névre szóló számlával igazolt gyógyszerköltség,
- a legfeljebb 3 havi közüzemi díjhátralék halmozódott fel, melyet önerőből és önhibáján kívül nem tud kiegyenlíteni,
- a nyugdíj vagy egyéb rendszeres pénzellátás kifizetése a jogosultság megállapításának elhúzódása miatt késik,

- a családot érintő olyan rendkívüli anyagi kiadás, mely létfenntartást veszélyeztető élethelyzetet idézett elő,
- a közeli hozzátartozó halálesete.

A Képviselő-testület a rendkívüli támogatást méltányosságból, különösen indokolt esetben jogosultsági feltételektől és keretösszegtől függetlenül is nyújthatja, ha a kérelmező, illetve a család rendkívüli élethelyzetbe kerül, ami létfenntartását súlyosan veszélyezteti. **A méltányossági települési támogatás** évente kétszer, alkalmanként maximum 50.000.- Ft összegben állapítható meg.

2019. évben összesen 9.086.000,-Ft támogatást nyújtottunk a rendkívüli élethelyzetbe került családok, személyek részére.

Forrás: saját szerkesztés

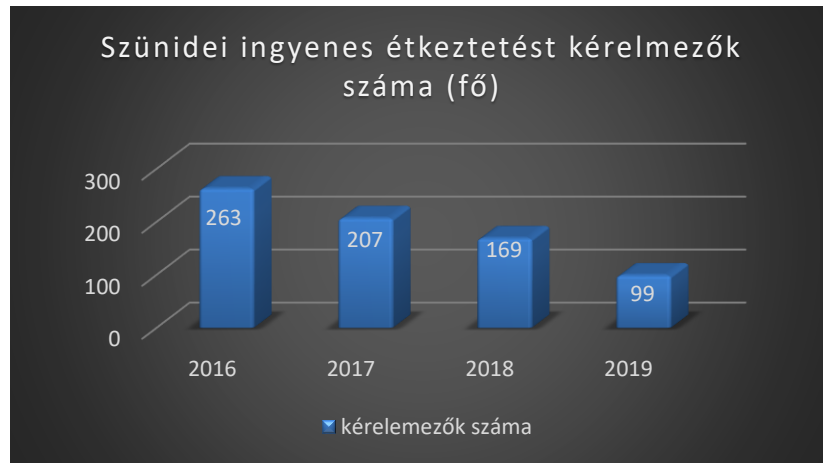
- A **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre** való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a jogszabályban meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, illetve az ezzel együtt járó pénzbeli támogatásnak évi két alkalommal (augusztus 1-i és november 1-i állapot szerint) történő igénybevételére.

Forrás: saját szerkesztés

- A gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódóan a Gyvt. 21/c.§ (1) bekezdése alapján a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére, a szülő kérésére, a Gyál Városfejlesztési és Városüzemeltetési Kht. által üzemeltetett konyháján keresztül, 2016. tavasza óta biztosított az ingyenes **szünidei étkezés**.

Az étkeztetés igénybevételére évről-évre kevesebb igény jelentkezik, de a legrászorulóbb családok igénybe veszik a déli meleg étkezés lehetőségét. 2019. évben 2.567.000Ft összeget fordítottunk a szünidei étkezés finanszírozására.

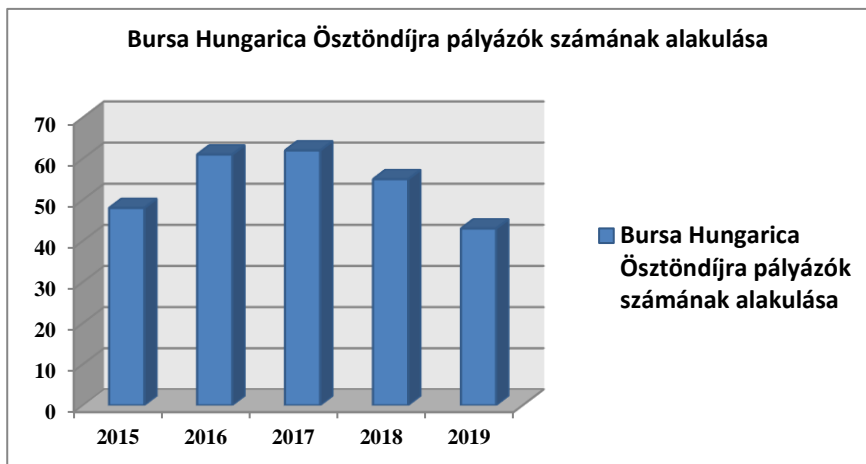

Forrás: saját szerkesztés

- A **BURSA Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjhoz** (a továbbiakban: BURSA), annak bevezetése óta Önkormányzatunk minden évben csatlakozik. A BURSA az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányait támogatja. A többszintű támogatási rendszer pénzügyi fedezetéül korábban három, jelenleg csak két forrás szolgál: a települési önkormányzati, a megyei önkormányzati, valamint – az EMMI finanszírozásával – a felsőoktatási intézményi költségvetésben megjelenő elkülönített forrás. A lényege a BURSA-nak, hogy az önkormányzatok által a sikeresen pályázó hallgatónak megállapított havi támogatási összeget az EMMI azzal megegyező mértékben – havonta hallgatónként maximum 5 000.- forinttal – egészíti ki. Így a hallgatók sikeres pályázat esetén félévente maximum 50 000.- forint támogatáshoz juthatnak. Gyálon a maximális havi 5 000.- forintot állapítjuk meg a sikeresen pályázó hallgatóknak. Habár a pályázat szociális alapú, Önkormányzatunk elsősorban azt kívánja méltányolni, hogy gyáli fiatal felsőoktatási tanulmányokat folytasson, így valamennyi pályázó hallgató pályázatát támogattuk, és ez a jövőben is célkitűzéseink között szerepel.

A támogatásra már hallgatói jogvisztonnyal rendelkező hallgatók, illetve a középiskola utolsó éves, érettségi, és felvételi előtt álló tanulói pályázhatnak. A hallgatói jogvisztonnyal rendelkezőknek a támogatás két, míg a középiskolás tanulóknak – sikeres felvételt követően – hat félévig jár, azokban a félévekben, amelyekben aktív hallgatói jogvisztonnyal rendelkeznek.

A BURSA Ösztöndíjhoz az elmúlt öt évben 269 fő egyetemista csatlakozott.

Az elmúlt öt évben 12 450 000.- forint összeggel támogattuk a felsőoktatásban tanulni vágyó gyáli fiatalokat. Célunk, hogy ez a támogatási összeg az elkövetkező öt évben se csökkenjen, és ezzel is segítsük a gyáli diplomások számának emelkedését.

Kertváros Szociális Központ által nyújtott szolgáltatások a kistérség területén

Intézmény bemutatása

1. Alapítás

„Kertváros” Gyáli Kistérség Többcélú Önkormányzat Társulásának Tanácsa hozta létre a „Kertváros” Gyáli Kistérség Szociális és Családvédelmi Központját 26/2007. számú határozata alapján.

„Kertváros” Önkormányzati Társulási Tanácsa 13/2013. (IV.25.) számú TT határozatával 2013.07.01. napján, a fent nevezett intézmény jogutódjaként nevezte meg „Kertváros” Szociális és Családvédelmi Központot.

2016.01.01. napjától a Társulási Tanács 18/2015. (XI.7.) számú TT határozatával ismételten átnevezte intézményünket Kertváros Szociális Központra.

2. Alaptevékenység, illetékességi terület

Intézményünk szakágazati megnevezése: M.n.s. egyéb szociális ellátás bentlakás nélkül.

Alaptevékenységünk:

- Szociális alapszolgáltatások
- Család- és Gyermejjóléti szolgáltatások

Kormányzati funkciói megnevezés alapján:

- Család- és Gyermejjóléti Szolgáltatás
- Család- és Gyermejjóléti Központ
- Szociális Étkeztetés
- Házi Segítségnyújtás
- Jelzőrendszeres Házi Segítségnyújtás
- Idősek Nappali Ellátása
- Demens Betegek Nappali Ellátása

Illetékességi területünk szakfeladatok szerint:

- Szociális Alapszolgáltatások (kivéve Szociális Étkeztetés): Alsónémedi, Bugyi, Gyál és Ócsa Város teljes közigazgatási területe (továbbiakban: társulás illetékességi területe),
- Szociális Étkeztetés: Gyál Város közigazgatási területe,
- Család- és Gyermekjóléti Szolgálat: Társulás illetékességi területe,
- Család- és Gyermekjóléti Központ: Gyál Járás közigazgatási területe (Alsónémedi, Felsőpakony, Gyál és Ócsa),
- Idősek Klubja és Demens betegek nappali ellátása: Gyál Város közigazgatási területe.

3. Tevékenységi kör

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat:

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv., és a végrehajtáshoz kapcsolódó jogszabály alapján, valamint az 1997. évi XXXIII. tv. és a végrehajtáshoz kapcsolódó jogszabály alapján látjuk el feladatainkat a társult településeken.

A településeken az ellátotti kör azonosnak mondható, többgyermekes napi megélhetési problémákkal küzdő családok, roma népesség, aktív korú nem foglalkoztatottak, ellátásra szoruló idősek, mentális gondokkal, fogyatékkal élők.

Az 1993. évi III. törvény leírja, hogy a családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítséget kérő, igénylő személyek, családok számára az ilyen helyzetet eredményező okok megelőzése a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családsegítés keretében biztosítani kell a szociális, az életvezetési és a mentálhigiénés tanácsadást, a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítése, a veszélyeztetettséget és a krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működését. Ennek keretében szükséges a szociális és egészségügyi szolgáltatók, az oktatási intézmények, a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogó felügyelői és jogi segítségnyújtó szolgálat, valamint a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek részvételének biztosítása a megelőzésben, a humán jellegű civil kezdeményezések elősegítése, közösségfejlesztés, a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adóssághalakkal és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegséggel küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtása. Lényeges feladat a családokon belüli kapcsolattartás, közösség építő és megtartó programok és szolgáltatások, valamint a nehéz élethelyzetben lévő családokat támogató, segítő szolgáltatások biztosítása.

A családsegítés keretében végzett tevékenységnek az igénybe vevő érdekében, mások jogainak sérelme nélkül - a szükséges mértékig ki kell terjednie a kliens környezetére, különösen családjának tagjaira.

Az ellátás igénybevételének módja:

Önkéntesen vagy észlelő - és jelzőrendszeren keresztül. Korra, nemre, vallási hovatartozás stb. figyelembe vétele nélkül igénybe vehető a személyes gondoskodás körébe tartozó alapellátás.

Az igénybevétel feltételei:

A jogszabályok által előírt kötelező feladatok és szolgáltatások ingyenesek.

A felsoroltak esetében a szolgáltatás *alanyi jogon* vehető igénybe, abból *senki ki nem zárható ki*.

Család- és Gyermekjóléti Központ

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXIII. tv., és a végrehajtáshoz kapcsolódó jogszabály alapján nyújtjuk szolgáltatásainkat a Gyáli Járás közigazgatási területén (Alsónémedi, Felsőpakony, Gyál és Ócsa).

A hatályos jogszabályoknak megfelelően a gyermekjóléti központ is önálló szakmai egységként történő működése biztosított.

A gyermekjóléti szolgáltatásnak, mint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnak, hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, és erkölcsi fejlődésének, jólétének, családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból történő kiemelésének megelőzéséhez. Ezt a Központ esetmenedzserei, tanácsadója személyes segítő kapcsolat keretében, a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával valósítják meg.

A Család- és Gyermekjóléti Központ elsősorban a gyermekek védelmét, egészséges testi, lelki fejlődésének elősegítését tartja legfontosabb feladatának, de nem hagyja figyelmen kívül az olyan társadalmi problémákat, amelyek a családon keresztül hatnak a gyermekekre (iskolázatlanság, munkanélküliség, szenvedélybetegség).

A gyermekvédelmi törvény, valamint a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet alapján a Család- és Gyermekjóléti Központ az általános szolgáltatási feladatain túl, a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő alábbi **speciális szolgáltatásokat**, programokat nyújtja:

- **Kapcsolattartási ügyelet:** A gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása. Konfliktuskezelő, segítő szolgáltatást nyújt az érintettek kérésre, illetve a Kormányhivatal kezdeményezésére gyermekvédelmi közvetítői eljárást (mediációt) biztosít.
- **Készenléti szolgálat:** A Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálat egy állandóan hívható, közismert telefonszám biztosításával került megszervezésre úgy, hogy a készenlétkben lévő munkatárs szakszerű segítséget ad, vagy ilyen segítséget mozgósít.
- **Pszichológiai tanácsadás:** A központnál és a szolgálatnál jelentkező egyének és családok számára igény és lehetőség szerint pszichológiai konzultációt nyújt. Ennek során elvégzi a pszichológiai explorációt és szükség szerint pszichológiai tesztvizsgálatot végez. Igény szerint bekapcsolódik a családsegítők és az esetmenedzserek által végzett gondozási folyamatba.
- **Jogi tanácsadás:** az intézmény a kliensek részére ingyenes jogi tanácsadást biztosít, előre egyeztetett időben érdekképviselet nélkül.
- **Óvodai és iskolai szociális segítség:** A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermekeknek, a gyermekek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak. Az óvodai és szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint szükség szerint segítséget nyújt a köznevelési intézménynek ifjúságvédelmi feladatainak ellátáshoz.
- **Mediáció:** Családi mediáció célja a konfliktuskezelés, melynek eredményeképpen pl.: házastársak, családok megoldják a kapcsolatukban jelentkező problémákat. Speciális segítség a válás folyamatában, alapvető kérdéseiben. Támogatást képes nyújtani a válás utáni terhelt lezárásban, hogy minél előbb túljussanak az érintettek a fájdalmas eseményeken. A Család- és Gyermekjóléti Központ a mediációt az intézményen belül biztosítja a kliensek számára, előre egyeztetett keretek közt, a szakemberrel együttműködési megállapodás alapján.

- **Családterápia, családkonzultáció:** A családkonzultáció olyan szakmailag kvalifikált tevékenység, amely az egyén és a család interperszonális kapcsolataival foglalkozik. Családkonzultációra a mindennapi élet általános kérdéseiben elakadt emberek jelentkezhettek, akik klinikai értelemben nem betegek, és akikben él a változás igénye. Segítségét kérhetnek az igénybevevők életvezetési nehézségekben, partnerkapcsolat, és családi élet során felmerülő konfliktusaik megoldásában. Családterápia: Olyan pszichoterápiás módszer, mely megpróbálja feltárni és enyhíteni a család rendszerén belül összefonódó érzelmi problémákat úgy, hogy segít a diszfunkcionális kapcsolati minták megváltoztatásában.
- **Szociális diagnózis:** A család vagy egyén helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist. Az ellátottnak ezen szolgáltatás abban nyújt segítséget, hogy pontosan meghatározhatóvá válik a probléma és annak megoldásához szükséges szolgáltatás.

Szociális Alapszolgáltatások

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. III. tv. (továbbiakban: Szt.), a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet és a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet alapján a társult településeken nyújtunk házi segítségnyújtást és jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, Gyál város közigazgatási területén belül pedig szociális étkeztetést és idősek nappali ellátását.

Házi segítségnyújtás

A szolgáltatást igénybe vevő személy, aki

- hatvanötödik életévét betöltötte és egyedül él,
- hetvenedik életévét betöltötte és lakóhelye közműves vízellátás vagy fűtés nélküli
- hetvenötödik életévét betöltötte, vagy
- egészségi állapota miatt átmeneti jelleggel - időszakosan vagy tartósan - a lakását nem képes kíséret nélkül elhagyni, háztartási tevékenységeit nem, vagy részlegesen képes ellátni

saját lakókörnyezetében biztosítjuk akár napi szinten az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást, illetve a házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy - a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló - személyi gondozás nyújtunk.

Kertváros Önkormányzati Társulás 2018. május 1. napjától az intézményi térítési díj összegét 1.440.- Ft/óra-ban határozata meg, melyen azóta nem változtatott.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek számára nyújtott szolgáltatás a krízishelyzetek elhárítása érdekében.

8 fő készenléti gondozónő látja el a szakmai feladatot 4 körzetben párosával (egymást váltva) munkaidő után, hétvégén, illetve ünnep és munkaszüneti napokon. Hétköznap 8:00 – 16:00 óráig egy fő gondozónő látja el a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a társult településeken.

A szolgáltatás a társult települések területén jelenleg térítésmentes.

Szociális étkeztetés

Intézményünk azoknak a szociálisan rászorult személyek számára biztosít napi egyszeri meleg étkezést, akik:

- 65. életévüket betöltötték, vagy
- életkorra tekintet nélkül, akik
 - egészségi állapota,
 - fogyatékosága, pszichiátriai betegsége,
 - szenvedélybetegsége, vagy
 - hajléktalansága miatt az önmaga, illetve eltartottjai részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képes biztosítani.

Az étkeztetés és a házhoz szállítás igénybevétele térítési díjfizetés köteles.

Gyál Város Önkormányzata 6/2015. (II. 27.) önkormányzati. rendelete szabályozza Gyál városában a szociális étkezés biztosítását és annak térítési díját, a szállítási díjat pedig az 8/2018. (IV.27.) önkormányzati rendelet határozza meg. A szociális étkeztetést a rendeletben meghatározott intézményi térítési díj ellenében biztosítja az Intézmény a törvényben meghatározott jogosulti körnek.

Idősek nappali ellátása (Idősek Klubja)

A szolgáltatást elsősorban saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak - ide nem értve az idős személyeket - napközbeni étkeztetését.

Az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 84/A §-a előírásainak betartásával intézményünkben a demens személyek nappali ellátást is biztosítjuk.

Jelenleg engedélyezett férőhelyek száma 25 fő.

A szolgáltatás igénybevétele térítésmentes, kivéve az egyszeri meleg étkezést igénybevevők számára, melynek összege a szociális étkeztetés térítési díjával azonos.

4. Szolgáltatásaink igénybevétele 2019. évben

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat településenként

Gyál Város:

Sor- szám	Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	Összesen: (a-l)	Csalá- dok száma	
			éves											
			a	b	c	d	e	f	g	h	i			j
01	Együttműködési megállapodás alapján	Férfi	1	4	9	9		6	7	5	1	42	32	
02		Nő	1	1	12	5	2	9	14	4	1	49		
03		Összesen (01+02 sor)	2	5	21	14	2	15	21	9	2	91		
04	Nem együttműködési megállapodás alapján	Ebből (03-ból): központ által továbbított/ központtól érkező												
05		Férfi	1	1	10	4	5	4	23	9	11	68	106	
06		Nő	3	2	15	9	6	21	46	11	14	127		
07	Összesen (05.+06.sor)	4	3	25	13	11	25	69	20	25	195			
08	Ebből (07-ből): központ által továbbított/ központtól érkező													
09		Ebből (07-ből): egyszeri alkalommal	1	1	1	5	3	11	24	9	16	71		
10		Összesen (03+07.sor)	6	8	46	27	13	40	90	29	27	286	138	

Ócsa Város:

Sor- szám	Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	Összesen: (a-l)	Csalá- dok száma	
			éves											
			a	b	c	d	e	f	g	h	i			j
01	Együttműködési megállapodás alapján	Férfi	1	4	9	9		6	7	5	1	42	32	
02		Nő	1	1	12	5	2	9	14	4	1	49		
03		Összesen (01+02 sor)	2	5	21	14	2	15	21	9	2	91		
04	Nem együttműködési megállapodás alapján	Ebből (03-ból): központ által továbbított/ központtól érkező												
05		Férfi	1	1	10	4	5	4	23	9	11	68	106	
06		Nő	3	2	15	9	6	21	46	11	14	127		
07	Összesen (05.+06.sor)	4	3	25	13	11	25	69	20	25	195			
08	Ebből (07-ből): központ által továbbított/ központtól érkező													
09		Ebből (07-ből): egyszeri alkalommal	1	1	1	5	3	11	24	9	16	71		
10		Összesen (03+07.sor)	6	8	46	27	13	40	90	29	27	286	138	

Forrás: saját szerkesztés

Alsónémedi Nagyközség:

Sor-szám	Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	Összesen: (a-l)	Családok száma		
			éves												
			a	b	c	d	e	f	g	h				i	j
01	Együttműködési megállapodás alapján	Férfi	2	2	18	5	2	1	6	8		44	22		
02		Nő	1	1	5	5	3	4	17	1	1	38			
03		Összesen (01+02 sor)	3	3	23	10	5	5	23	9	1	82			
04		Ebből (03-ból): központ által továbbított/ központtól érkező													
05	Nem együttműködési megállapodás alapján	Férfi	1	3	3	1		3	7	5	1	24	36		
06		Nő	1	1	2	3	1	8	14	5	7	42			
07		Összesen (05.+06.sor)	2	4	5	4	1	11	21	10	8	66			
08		Ebből (07-ből): központ által továbbított/ központtól érkező													
09		Ebből (07-ből): egyszeri alkalommal			2	2		3	11	2	2	22			
10	Összesen (03+07.sor)	5	7	28	14	6	16	44	19	9	148	58			

Forrás: saját szerkesztés

Bugyi Nagyközség:

Sor-szám	Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	Összesen: (a-l)	Családok száma		
			éves												
			a	b	c	d	e	f	g	h				i	j
01	Együttműködési megállapodás alapján	Férfi	2	4	11	10	4	8	10	8	3	60	58		
02		Nő	8	7	15	10	7	5	23	12	4	91			
03		Összesen (01+02 sor)	10	11	26	20	11	13	33	20	7	151			
04		Ebből (03-ból): központ által továbbított/ központtól érkező													
05	Nem együttműködési megállapodás alapján	Férfi			21	2	5	2	11	7	14	62	161		
06		Nő		2	27	2	4	12	35	15	21	118			
07		Összesen (05.+06.sor)		2	48	4	9	14	46	22	35	180			
08		Ebből (07-ből): központ által továbbított/ központtól érkező													
09		Ebből (07-ből): egyszeri alkalommal			1	1	1	5	17	8	2	35			
10	Összesen (03+07.sor)	10	13	74	24	20	27	79	42	42	331	219			

Forrás: saját szerkesztés

Család- és Gyermekjóléti Központ

Sor- szám	Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	Összesen: (a-l)	
			éves										
			a	b	c	d	e	f	g	h			i
01	Speciális szolgáltatást igénybe vevők	Férfi	1	1	43	19		5	28	6	3	106	
02		Nő	1	1	33	54	6	14	93	27	10	239	
03		Összesen	2	2	76	73	6	19	121	33	13	345	
04		Ebből (03-ból): szolgálat által továbbított/ szolgálattól érkező			19	19	5	14	54	5	1	117	
05		Ebből (03-ból): jogerős hatósági intézkedéssel érintett			3	5		1	8	13		30	
06	Jogerős hatósági intézkedésben érintett, esetmenedzseri tevékenységet igénybe vevők	Férfi	9	11	41	48	3	9	20	5		146	
07		Nő	8	14	46	46	6	17	26	7	1	171	
08		Összesen	17	25	87	94	9	26	46	12	1	317	
09		Ebből (08-ból): szolgálat által továbbított/ szolgálattól érkező	3	7	19	23		2	5			59	

Forrás: saját szerkesztés

Házi segítségnyújtás

Társult Települések neve	Személyi gondozásban részesülők száma fő	Szociális segítésben részesülők száma fő	Ellátottak száma összesen fő	Látogatások száma összesen	Ellátásra fordított időtartam óra
Alsónémedi	19	4	23	1752	1828,34
Bugyi	17	0	17	1244	1240,73
Gyál	71	7	78	7317	11171,8
Ócsa	24	4	28	1877	2119,64
Intézményi Összesen:	131	15	146	12190	16360,51

Forrás: saját szerkesztés

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Összesen 177 db kihelyezhető készülékkel rendelkezünk.

Társult Települések neve	Ellátásban részesülők száma (fő)	Kihelyezett készülék száma (db.)	Segélyhívások száma (db)		
			Segítségnyújtást igénylő riasztás	Téves riasztás	Összesen
Alsónémedi	24	19	5	5	11
Bugyi	35	33	27	17	44
Gyál	116	100	74	59	133
Ócsa	29	25	3	22	25
Intézményi Összesen:	204	177	109	104	213

Forrás: saját szerkesztés

Idősek nappali ellátása (Gyáli Idősek Klubja)

Működési engedély: 2019. febr. 19.	Nappali ellátottak száma	Demens ellátottak száma
2019. február hónap	18	5
2019. év folyamán ellátásba vettek	14	6
2019 év folyamán ellátásból kikerültek	8	4
2019. december 31 - én	22	7

Forrás: saját szerkesztés

Szociális étkeztetés

	Adag szám
Január	1231 adag (48 fő)
Február	1364 adag (81 fő)
Március	1329 adag (78 fő)
Április	1300 adag (77 fő)
Május	1461 adag (79 fő)
Június	1300 adag (79 fő)
Július	1535 adag (79 fő)
Augusztus	1450 adag (86 fő)
Szeptember	1434 adag (85 fő)
Október	1608 adag (87 fő)
November	1556 adag (94 fő)
December	1494 adag (95 fő)

Forrás: saját szerkesztés

5. Swot-analízis, a szociális szolgáltatások jövője

A SWOT elemzéssel feltérképezhetjük a jelenlegi szolgáltatási struktúra életképességét, illetve megismerhetjük, hogy stratégiaileg mely feladatok a legfontosabbak. A SWOT elemzés az adott terület erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és a veszélyeztető tényezőket veszi számba, és fontos, hogy a szolgáltatás szempontjából felismerjük ezeket a tényezőket.

Az alábbi táblázat Gyál Város Önkormányzata és Kertváros Szociális Központ szociális tevékenységére meghatározott SWOT analízist tartalmazza, amely a szociális ellátásban a „Kertváros” Önkormányzati Társulás, Gyál Város Önkormányzata és a lakosság részéről megjelenő erősségeket, gyengeségeket, lehetőségeket és a veszélyeket foglalja magában.

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<p>Szakmai oldalról:</p> <p>jól kiépült, a Társulás területén ismert és bevezetett szociális ellátórendszer</p> <p>a társult települések érzékenysége a szociális problémák iránt</p> <p>jó szakmai kapcsolat Kertváros Szociális Központ és a társult települések között</p> <p>Kertváros Szociális Központ mérte: kisebb, „emberléptékű” szervezeti struktúra, kevesebb vezetési, menedzseri kihívással</p> <p>stabil humán erőforrás bázis kiépítése az elmúlt két évben: helyismerettel, szociális érzékenységgel és szakmai elkötelezettséggel rendelkező szociális szakemberek</p>	<p>Szakmai oldalról:</p> <p>változó szükségletekre reagálás korlátozottabb lehetőségei</p> <p>a szociális szolgáltatásokat igénybe vevők magas-, és emelkedő száma</p> <p>differenciáltabb és osztottabb szolgáltatási tevékenység és ebben a párhuzamos ellátás lehetséges szervezési nehézségei (pl. házi segítségnyújtás, szociális segítség vs. személyi gondozás)</p> <p>kevésbé ismerik és becsülik egymás munkáját a szervezetek</p> <p>kevésbé ismerik és becsülik a szociális szakemberek munkáját általában</p>

<p>szolgáltató tevékenység, ellátási szemlélet és kompetenciák erőssége</p> <p>Költségvetési oldalról:</p> <p>jól körülhatárolt, átlátható költségvetés</p> <p>pénzügyi szempontból „korlátosabb”, de tervezhető működés</p>	<p>megerősödő hatósági szemléletnek mindjobban számon kért megfelelés, kompetenciaigény</p> <p>Költségvetési oldalról:</p> <p>finanszírozási nehézségek, az állami finanszírozás a költségek valamivel több mint ¼-ét fedezik csak</p>
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<p>Szakmai oldalról:</p> <p>innovatívabb, strukturáltabb, személyre szabottabb ellátások lehetőségei</p> <p>az ellátórendszer tudatos fejlesztése (Idősek Klubja, Idősek Otthona)</p> <p>egy „profi” vezetés mellett lehetőség nyílik a szervezet méretéből adódó előnyök érvényesítésére, a személyre szabott feladatmegosztásra, egy erőteljesebb érdekérvényesítésre</p> <p>Költségvetési szempontból:</p> <p>térítési díjak folyamatos felülvizsgálata</p>	<p>Szakmai oldalról:</p> <p>a lakosság elöregedése</p> <p>a lakosság mentális állapotának romlása</p> <p>a változó ellátási szükségletekre reagálás a korábban kialakulttól eltérő és új megoldásokat kíván</p> <p>az ellátások újra strukturálása során a meglévő kompetenciák dominanciája változik (pl. az idősellátás kerül a középpontba, kialakulhatnak perifériális területek)</p> <p>kényszerhelyzetekben a szakmaiság háttérbe szorulhat</p> <p>szakmai jogszabályok folyamatos változása</p> <p>szociális szakemberhiány, meglévő szociális szakemberek kiegészése, nyugdíjba vonuló kollégák pótlásának nehézségei</p> <p>egy „túl gyors” változás előre nem látott nehézségeket jelenthet a humán erőforrás alkalmazkodási folyamatában</p> <p>a kockázatok csökkentése szempontjából rendkívül fontos a megfelelő vezetési struktúra és a feladatra alkalmas vezető személye</p> <p>Költségvetési szempontból:</p> <p>a tárgyi feltételek esetében a racionalizálható (pl. számítógépek, mobilizálható eszközök) és a nem racionalizálható (pl. épület, ingatlanok) elemek mérlegelés nélküli együttes kezelése</p>

Az ellátórendszer finanszírozása és költségei

Magyarország Alaptörvénye 34. cikk (1) bekezdése értelmében *a helyi önkormányzat és az állami szervek a közösségi célok elérése érdekében együttműködnek. A helyi önkormányzat részére kötelező feladat- és hatáskört törvény állapíthat meg. A helyi önkormányzat kötelező feladat- és hatásköreinek ellátásához azokkal arányban álló költségvetési, illetve más vagyoni támogatásra jogosult.*

Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 34.§ (1) bekezdése értelmében az Országgyűlés a helyi önkormányzatok működéséhez és ágazati feladatainak ellátásához a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 117. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint nyújtandó támogatások jogcímeit a 2. melléklet és a 3. melléklet I. pont 11-14. alpontja szerint állapítja meg. Az Mötv. 117.§ (1) bekezdése szerint a feladatfinanszírozási rendszer keretében az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott módon a helyi önkormányzatok

a) kötelezően ellátandó, törvényben előírt egyes feladatainak - felhasználási kööttséggel - a feladatot meghatározó jogszabályban megjelölt közszolgáltatási szintnek megfelelő ellátását feladatalapú támogatással biztosítja, vagy azok ellátásához a feladat, a helyi szükségletek alapján jellemző mutatószámok, illetve a lakosságszám alapján támogatást biztosít,

b) az a) pontba nem tartozó feladatainak ellátásához felhasználási kööttséggel járó, vagy felhasználási kööttség nélküli támogatást nyújthat.

(2) Az (1) bekezdés szerinti támogatás biztosítása a következő szempontok figyelembe vételével történik:

a) takarékos gazdálkodás,

b) a helyi önkormányzat jogszabályon alapuló, elvárható saját bevétele,

c) a helyi önkormányzat tényleges saját bevétele.

(3) A figyelembe veendő bevételek körét és mértékét törvény határozza meg.

(4) A feladatfinanszírozási rendszernek biztosítania kell a helyi önkormányzatok bevételi érdekeltiségének fenntartását.

A fentiek alapján tehát a központi költségvetési támogatás nem teljes körű: elvárt saját bevétel kapcsolódik hozzá, továbbá biztosítani kell a helyi önkormányzatok bevételi érdekeltiségének fenntartását.

A Kvtv. 39. § (1) bekezdése alapján a támogatás folyósítása nettó finanszírozás keretében történik. A nettó finanszírozás lényege: az önkormányzatokat megillető egyes (pl. normatív és egyes központosított) támogatásokból – a bruttó elszámolás és a nettó pénzforgalom elvét követve – levonásra kerülnek az önkormányzatokat terhelő, az állammal, valamint a társadalombiztosítási alapokkal kötelezettségek.

Önkormányzati fenntartó alap, illetve szakosított ellátások esetén az önkormányzatok a Kvtv. 2. mellékletének III. pontjában szereplő támogatásokra jogosultak.

A költségvetési törvények alapján összeállított alábbi normatíva (egy főre eső költség) táblázat jól mutatja, hogy 2019-ben következett be jelentős mértékű emelkedés a finanszírozásban, ami a 2020. évben is folytatódik. Étkeztetés vonatkozásában az emelkedés nem releváns. A házi segítségnyújtás támogatásának finanszírozás 2017-től kettévált, társulási feladatellátás esetén az alap normatív támogatás 130 %-ára jogosult a szolgáltatást nyújtó, annak összege közel háromszorosára nőtt az elmúlt öt év alatt. 2020-ról 2021-re 10 százalékkal fog emelkedni az egy fő ellátottra jutó normatív állami támogatás összege. A nappali ellátás normatívája közel kétszeresére-, míg a demens személyek ellátásának állami támogatásra másfélszeresére nőtt az elmúlt két évben.

szolgáltatás	2015	2017	2018	2019	2020	2021
szociális étkeztetés (fő)	55 360	55 360	55 360	55 360	65 360	66 360
hsny (fő)	145 000	segítés: 25 000/ gondozás: 273 000 (210 000, társulásban n 130%)	segítés: 25 000/ gondozás: 273 000 (210 000, társulásban 130%)	segítés: 25 000/ gondozás: 273 000 (210 000, társulásban 130%)	segítés: 25 000/ gondozás: 429 000 (330 000, társulásban 130 %)	segítés: 25 000/ gondozás: 471 900 (363 000, társulásban n 130%)
idős nappali (fő)	109 000	109 000	109 000	109 000	190 000	217 000
demens nappali (fő)	500 000	500 000	500 000	500 000	689 000	732 000
jhsny (db/készülék)	24 600	24 600	24 600	24 600	24 600	???

Forrás: saját szerkesztés

A szociális szolgáltatókat tehát mind Gyál Város Önkormányzata, mind a Társulás részben állami normatív támogatásból, részben pedig saját költségvetési forrásból biztosítja. A Kertváros Szociális Központ által nyújtott egyes szociális szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos 2019. évi költségeket és állami bevételeket az alábbiakban foglaljuk össze.

2019	Család- és gyermekjóléti szolgálat	Család- és gyermekjóléti központ	Házi segítségnyújtás	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
<i>Fenntartói támogatás összege</i>	53 911 200	54 382 427	35 480 000	14 942 932
<i>Állami támogatás összege</i>	23 800 000	19 470 000	27 506 000	4 854 200
<i>Feladatellátás költsége</i>	77 711 200	73 852 427	79 034 678	19 797 132
Állami támogatás/Feladatellátás költsége	31%	26%	34%	24%

Fenti számokból jól kiolvasható, hogy a szociális szolgáltatások nyújtásának finanszírozásához az állam 25-35 százalékos mértékben járul hozzá. A **Család- és gyermekjóléti szolgálat** szolgáltatás feladatellátása költségeinek a 31%-át fedezi az állami támogatás, amely többnyire normatív támogatásként folyik be, de a Társulás településeinek is mind hozzá kell járulniuk lakosság számuk arányában az ellátandó feladatok minél hatékonyabb elvégzése feltételeinek megteremtéséhez. A **Család- és gyermekjóléti központ** szolgáltatás feladatellátása költségének 26%-ára nyújt fedezetet az állami normatív támogatás. A **házi segítségnyújtás** vonatkozásában az állami normatíva a felmerült költségek 34%-át fedezte a szolgáltatással kapcsolatosan. A **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** szolgáltatással kapcsolatosan a Szociális és Gyermekjóléti Főigazgatósággal minden évben a Társulás megújítja a feladat-ellátási szerződést. A finanszírozási összeg az elmúlt évtizedben szinte változatlan: készülékenként 24 600.- Ft, az összes készülékre 4 354 200.- Ft, valamint jár 500 000.- Ft alaptámogatás. A szolgáltatás az ellátottaknak térítésmentes. A feladatellátás összes költségének 24%-át fedezi az állami finanszírozás.

Véleményünk szerint – tekintettel arra, hogy az elmúlt két évben az állami normatív támogatás összege jelentősen emelkedett az azt megelőző öt évhez képest – nem várható a normatív állami finanszírozás jelentős mértékű emelkedése az elkövetkező időszakban, azonban tapasztalataink szerint a szociális szolgáltatások iránti igény számottevően emelkedik, ezért számolnunk kell azzal, hogy a szociális kiadások fenntartói finanszírozása nőni fog.

Kertváros Önkormányzati Társulás középtávú szociális szolgáltatásfejlesztési terve

Intézkedés	Helyzetelemzés következtében feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az intézkedés megvalósításának határideje, felelőse
Gyermekek Átmeneti Otthonának létrehozása	A társulás illetékességi területén, illetve a gyáli járás illetékességi területén jelenleg nem működik ilyen ellátási forma, azonban a krízishelyzetbe jutott gyermekek száma évről évre növekszik	Redukálni a gyermekek családjukból történő kiemelésének számát, valamint biztosítani a krízishelyzetbe került gyermekek felügyeletét és megfelelő ellátását, elősegíteni családjukba történő mielőbbi visszatérést.	2023.12.31., Gyál Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
Idősek szakosított (bentlakásos) ellátási formájának biztosítása	A társulás illetékességi területén, illetve a gyáli járás illetékességi területén jelenleg nem működik ilyen ellátási forma, azonban az idős korúak száma évről évre növekszik	Az idősek számára megfelelő egészségügyi ellátás biztosítása bentlakással.	2023.12.31., Gyál Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
Idősek és demens betegek számára létrehozott nappali ellátást biztosító intézmény férőhelyeinek bővítése	Gyál Város a társulás keretein belül működteti az idősek és demensek számára nappali ellátást nyújtó szolgáltatását, azonban az igénybevevők száma elérte a működési engedélyben meghatározottat, jelenleg várólista alakult ki.	Növelni a férőhelyek számát, ezáltal kielégíteni a lakosság igényét, és biztosítani számukra ezen ellátási formát.	2023.12.31., Kertváros Szociális Központ intézményvezetője